

اندازه گیری قطر قدامی - خلفی ورید اجوف تحتانی توسط سونوگرافی به عنوان یک روش غیر تهاجمی در تخمین میزان فشار ورید مرکزی در بیماران بستری در بخش مراقبت های ویژه

دکتر رضا نفیسی مقدم^{۱*}، دکتر محمد رضا میرجلیلی^۲، دکتر نادر نوری ماجلان^۳

چکیده

مقدمه: تخمین حجم مایعات داخل عروقی در بیماران با جراحات های شدید و یا بستری در بخش مراقبت ویژه بسیار ضروری می باشد. در حال حاضر روش دقیق برای تخمین نیاز بدن به مایعات، اندازه گیری فشار ورید مرکزی (CVP) است که روش تهاجمی می باشد. از مدت ها قبل اندازه گیری قطر ورید اجوف تحتانی (IVC) توسط سونوگرافی به عنوان روش ساده و قابل دسترس جهت تخمین حجم مایعات داخل عروقی مطرح شده است. هدف از این مطالعه تخمین حجم مایعات مورد نیاز بیماران در بخش مراقبت ویژه است که با استفاده از اندازه گیری قطر قدامی - خلفی ورید اجوف تحتانی توسط سونوگرافی صورت گرفته و با فشار ورید مرکزی مقایسه می شود.

روش بررسی: این مطالعه از نوع توصیفی و به روش مقطعی صورت گرفته است. بیماران بستری در بخش مراقبت ویژه که به هر علتی کاتتر ورید مرکزی داشته و علایمی از افزایش فشار دهلیز راست نداشته، انتخاب شدند. در حالت دم و بازدم فشار ورید مرکزی و همچنین توسط سونوگرافی قطر ورید اجوف تحتانی بیماران اندازه گیری شد. داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آزمون های آماری رگرسیون و ضریب همبستگی پیرسون مورد تجربه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: در بین ۵۰ بیمار میانگین فشار ورید مرکزی در هنگام دم $11/31 \pm 5/59$ سانتی متر آب و در هنگام بازدم $12/20 \pm 5/65$ سانتی متر آب بود. میانگین قطر ورید اجوف تحتانی در هنگام دم $7/71 \pm 3/56$ میلیمتر و در هنگام بازدم $11/97 \pm 3/28$ میلیمتر بود. بین فشار ورید مرکزی و قطر آن همبستگی وجود داشت و ضریب همبستگی آن در حالت دم $0/001$ ($p=0/001$) و در هنگام بازدم $0/001$ ($p=0/001$) بود. در این پژوهش رابطه خطی بین فشار و قطر ورید مرکزی وجود داشت.

نتیجه گیری: اندازه گیری قطر ورید اجوف تحتانی به عنوان روش غیر تهاجمی و قابل اعتماد می تواند جهت تخمین حجم مایع داخل عروقی به کار رود.

واژه های کلیدی: قطر ورید اجوف تحتانی ، سونوگرافی ، فشار ورید مرکزی

مقدمه

شدید و یا بستری در بخش مراقبت های ویژه امری دشوار و حیاتی است^(۱). فاکتورهای بسیاری در حفظ تعادل بین فشار هیدروستاتیک عروق و اسمولاریته مایع خارج سلولی مؤثرند که در نهایت باعث تنظیم حجم مایعات بدن می شود. کاهش حجم مایعات داخل عروق می تواند باعث اختلال در کار دستگاه های

تنظیم حجم مایعات داخل عروقی در بیماران با جراحتهای

*- نویسنده مسئول: استاد بار گروه رادیولوژی
تلفن: ۰۳۵۱-۸۲۲۴۰۰۰ - نامایر: ۰۳۵۱-۸۲۲۴۱۰۰

Email:nafisi@ssu.ac.ir

- استاد بار گروه بیماریهای داخلی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد
تاریخ دریافت: ۱۳۸۵/۳/۲۹
تاریخ پذیرش: ۱۳۸۵/۱۱/۱۲